

Tisková zpráva

Čestná oborová medaile Jaroslava Heyrovského za zásluhy v chemických vědách pro prof. Jiřího Janatu

Předseda Akademie věd ČR prof. Jiří Drahoš udělil v úterý 5. ledna 2016 za vynikající vědecké výsledky a intenzivní spolupráci s českou vědou prof. RNDr. Jiřímu Janatovi, Ph.D., čestnou oborovou medaili Jaroslava Heyrovského za zásluhy v chemických vědách. Prof. Janata z Georgia Institute of Technology v Atlantě je jedním z nejúspěšnějších českých chemiků působících v zahraničí. Prof. Drahoš ve své řeči ocenil zejména profesní kvality laureáta, jehož práce mají ve vědecké komunitě velký ohlas (H-index 43). Prof. Janata se věnuje elektrochemii, analytické chemii a především teorii a vývoji chemických senzorů.

Více zde

Oblastmi jeho profesního zájmu jsou chemická elektronika, křemenné mikrováhy (QCM) a výzkum zaměřený na výrobu, charakterizaci a použití atomových kovů. V sedmdesátých letech úspěšně vyvíjel chemicky citlivá polem řízená tranzistorová čidla, v osmdesátých letech pracoval na vývoji senzorů založených na principu částečného přenosu náboje. Věnoval se také problematice jaderné energetiky a jaderných zbraní nebo aplikacím radiochemie.

Prof. Janata při slavnostním udílení ceny poděkoval za ocenění a krátce se zamyslel nad stavem současné vědy a nelehkou situací mladých vědců. Zároveň připojil osobní vzpomínku na nositele Nobelovy ceny Jaroslava Heyrovského, kterého Janata zažil při svém univerzitním studiu jako profesora a jeho přednášky jej silně ovlivnily.

Krátce po absolvování Přírodovědecké fakulty UK odcestoval Jiří Janata na stáž na University of Michigan v USA (1966). Poté pracoval ve Velké Británii jako vedoucí skupiny vývoje analytických metod v Imperial Chemical Industries. Následně se vrátil zpět do Spojených států, kde působil v letech 1976–1991 na University of Utah v Salt Lake City a v období 1992–1997 v Pacific Northwest National Laboratory v Richlandu. Do akademické funkce se vrátil v roce 1997 na Georgia Institute of Technology, kde působí dosud.

Styky s vědeckou komunitou v Československu a posléze v České republice udržoval během celého svého zahraničního působení. Např. v letech 1988–2007 intenzivně spolupracoval zvláště s dnešním místopředsedou AV ČR prof. Vladimírem Marečkem, se kterým publikoval pět odborných prací. V laboratoři prof. Janaty také pracovali mnozí vědci z České republiky, mj. RNDr. Jan Langmaier, CSc., z Ústavu fyzikální chemie J. Heyrovského AV ČR a RNDr. František Jelen, CSc., z Biofyzikálního ústavu AV ČR v Brně. Prof. Janata také přednesl sérii odborných přednášek na vědeckých pracovištích v Praze, Brně a Českých Budějovicích.

Akademie věd
České republiky

Od roku 1990 pravidelně vyhodnocuje žádosti o granty GA ČR. V letech 2013–2014 pracoval jako Fulbright specialist na Přírodovědecké fakultě UK v Praze. V roce 2001 byl zvolen čestným členem Učené společnosti ČR. Získal řadu ocenění v ČR i USA. Je členem redakční rady prestižního odborného časopisu *Chemical Reviews*.

Kontakt: jiri.janata@chemistry.gatech.edu